

МИНИСТЕРСТВО ИНФРАСТРУКТУРЫ УКРАИНЫ
ГОСУДАРСТВЕННАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИКО-
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ТРАНСПОРТА
НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКОВ УКРАИНЫ

ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ
И УПРАВЛЕНИЯ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ
ТРАНСПОРТЕ

ЭКУЖТ 2014

МАТЕРИАЛЫ IX МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

17 ноября – 14 декабря 2014 года, г. Киев
режим доступа: www.ekuzt.gov.ua

КИЕВ 2014

УДК 65:33:34:62
ББК 39
П 781

Рекомендовано к печати Ученым советом
Государственного экономико-технологического университета транспорта
(протокол № 4 от 23 декабря 2014 года)

П 781 **Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ 2014:** Материалы IX Международной научно-практической конференции. – К.: ГЭТУТ, 2014. – 332 с.

ISBN 978-966-2197-71-6

Издание содержит материалы IX Международной научно-практической конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ 2014». В материалах изложены постановка задач и их решение в научно-практической деятельности в сфере реформирования, экономики, управления и права, преимущественно в секторе железнодорожного транспорта.

Для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и специалистов транспортной отрасли.

Редакционная коллегия

Бакаев Л.А. – д-р экон. наук, проф., академик Экономической академии наук Украины, заведующий кафедрой «Менеджмент организаций и логистика» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Богомолова Н.И. – д-р экон. наук, проф., заведующая кафедрой «Финансы транспорта» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Колесникова Н.М. – д-р экон. наук, проф., проректор по научно-педагогической работе Государственного экономико-технологического университета транспорта (заместитель главного редактора);

Макаренко М.В. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, ректор Государственного экономико-технологического университета транспорта (**главный редактор**);

Мария Славова-Ночева – д-р экон. наук, проф., академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заведующая кафедрой «Гуманитарные науки и иностранные языки», Высшая школа транспорта «Тодор Каблешков» (Болгария);

Мироненко В.К. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, заведующий кафедрой «Управление процессами перевозок» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Михальчик А.А. – канд. техн. наук, руководитель республиканского научного центра комплексных транспортных проблем Республики Беларусь, заведующий кафедрой «Общественно-транспортные проблемы» Белорусского государственного университета транспорта (Республика Беларусь);

Пилипчук О.Я. – д-р биол. наук, проф., академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заведующий кафедрой «Экология и безопасность жизнедеятельности» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Пичкур Т.В. – канд. истор. наук, доцент, академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, член-кор. Транспортной академии Украины, заведующая аспирантурой, ученый секретарь ученого совета Государственного экономико-технологического университета транспорта (ученый секретарь);

Родионов И.В. – член-кор. Транспортной академии Украины и Международной академии безопасности жизнедеятельности, начальник отдела повышения квалификации руководителей и специалистов Укрзалізнички Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Рябчук Т.С. – канд. экон. наук, начальник финансово-экономического департамента Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины;

Садловская И.П. – д-р экон. наук, доцент, заместитель директора департамента экономики и финансов Министерства инфраструктуры Украины, профессор кафедры «Менеджмент организаций и логистики» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Семчик В.И. – д-р юрид. наук, проф., член-кор. Национальной академии наук Украины, академик Академии правовых наук Украины, заведующий отделом Института государства и права им. В.М. Корецкого Национальной академии наук Украины (заместитель главного редактора);

Слипченко А.Л. – директор по финансам и инвестициям Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Стасюк А.И. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, заведующий кафедрой «Автоматизация и компьютерно-интегрированные технологии транспорта» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Цветов Ю.М. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор научного центра исследований экономических транспортных проблем Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Хосе Самино – координатор проекта Twinning «Предоставление институциональной поддержки Министерству инфраструктуры Украины по вопросам повышения эффективности работы и конкурентоспособности железнодорожного транспорта в Украине» (Королевство Испания);

Эйтулис Г.Д. – д-р экон. наук, профессор, проректор по научной работе Государственного экономико-технологического университета транспорта (заместитель главного редактора).

ББК 39

Материалы печатаются на языке оригинала в редакции авторов.

Все торговые марки, названные или изображенные в данном издании, принадлежат их собственникам.

ISBN 978-966-2197-71-6

© Государственный экономико-технологический
университет транспорта, 2014

ЗМІСТ

Секція 1. Реформирование железнодорожного транспорта и корпоративное управление

<i>Васильєв О.Л.</i> Формування інвестиційної стратегії залізничного транспорту України.....	10
<i>Ведмідь І.С.</i> Стабільне функціонування вантажних перевезень як чинник ефективної роботи залізничної галузі	12
<i>Войцїх О.Ю.</i> Структурна реформа залізничного транспорту як процес трансформації системи управління залізничними підприємствами.....	15
<i>Гненний О.М., Тесленко Т.В.</i> Вдосконалення системи заходів щодо реформування залізничного транспорту в сучасних умовах	17
<i>Горбунов Н.И., Ноженко Е.С., Кравченко Е.А.</i> Патентная стратегия железнодорожной отрасли	18
<i>Горяинова Т.В., Михальченко А.А.</i> Корпоративное управление ресурсным обеспечением реформирования железнодорожной отрасли	20
<i>Гулай О.С.</i> Концептуальні підходи упорядкування надання пільг для окремих категорій громадян на залізничному транспорті.....	22
<i>Дейнека О.Г.</i> Сучасні проблеми управління та планування науково-технічної діяльності на залізничному транспорті	25
<i>Ейтутіс Г.Д., Кріщенко С.А., Фесовець О., Ейтутіс Д.Г.</i> Імплементація угоди про асоціацію між Україною та ЄС – стратегічний орієнтир проведення реформ на залізничному транспорті України	27
<i>Зубенко В.О.</i> Необхідність застосування економічної діагностики при стратегічному управлінні залізничним транспортом	28
<i>Кириленко О.М.</i> Специфіка урахування витрат при перевезенні вантажів на малодіяльних ділянках залізниць	30
<i>Копитко В.І.</i> Тенденції розвитку сучасної інфраструктури залізничного транспорту, враховуючи маркетинго-логістичний підхід	32
<i>Копитко О.В.</i> Напрями інноваційного розвитку підприємств залізничного транспорту	34
<i>Корніленко М.С., Бобиль В.В.</i> Реформування залізничного транспорту і корпоративне управління	36
<i>Котик В.В.</i> Методичні підходи та концептуальні засади щодо підвищення функціонування транспортної системи України.....	37
<i>Котик В.О.</i> Розробка цільової моделі ринку залізничних транспортних послуг	40
<i>Крюкова І.О.</i> Акціонування як наріжний камінь економіки залізничного транспорту України	43
<i>Кудрицька Н.В.</i> Зарубіжний досвід реформування залізничного транспорту	45
<i>Микитенко Я.П.</i> Оцінка рівня спеціалізації транспортних послуг	47
<i>Михайличенко К.М.</i> Розвиток залізничного транспорту України в умовах здійснення структурних реформ у галузі та забезпечення економічної безпеки держави	50
<i>Міщенко С.П.</i> Загрози економічної безпеки залізничного транспорту в умовах реформування галузі	52

Моцна І.В. Моделювання сучасних форм управління в процесі проведення структурних змін на залізничному транспорті	54
Назаренко І.Л., Сухорукова Т.Г. Впровадження концепції вартісно-орієнтованого управління в діяльність ПАТ «Українська залізниця»	56
Никифорок О.І. Методологічні підходи до визначення продуктивності залізничного транспорту України в міжнародному вимірі	59
Новик А.О. Шляхи підвищення ефективності змішаних перевезень в умовах реформування залізничної галузі	62
Новікова А.М. Проблеми сталого розвитку залізничного транспорту	63
Обруч Г.В. Завдання корпоративної логістики в сфері залізничного транспорту ..	66
Паламарчук І.В., Найденова М.В. Зарубежный опыт реформирования железнодорожного транспорта	67
Позднякова Л.О. Приватизація, як механізм реалізації реформування у сучасних умовах	71
Позднякова Л.О. Концепція науково-технічного прогресу в міжнародному транспортному процесі	74
Потетюєва М.В. Основні напрями ринкової капіталізації акціонерних товариств	78
Родіонов І.В. Впровадження директив і регламентів ЄС та нова модель реформування залізничного транспорту України	80
Савенко В.Я., Кватадзе А.І. Проблеми та перспективи зовнішньої торгівлі України на світовому ринку транспортних послуг	82
Савицький О. Особливості розвитку залізничного транспорту у процесі євроінтеграції України	83
Стукало А.В. Глобалізація транспортного ринку і сталий розвиток економіки залізничного транспорту України	84
Творонюк В.І. Система факторів при прийнятті управлінських рішень розвитком транспортною галуззю	86
Федяй Н.О. Сучасний стан державного стратегічного управління розвитком залізничного транспорту	87
Швець П.А. Проблеми та пріоритети розвитку залізничного транспорту України	90
Широкова О.М. Особливості нівелювання опору змінам в процесі реформування	93

Секция 2. Экономика железнодорожного транспорта

Адамян Ю.П. Методичний підхід щодо оптимізації діяльності міських пасажирських перевезень	95
Бакалінський О.В. Нова концепція споживчої цінності залізничних пасажирських перевезень	97
Бараиш Ю.С., Чаркіна Т.Ю., Матусевич О.О., Кравченко Х.В. Визначення ефективності функціонування окремого приміського пасажирського поїзда..	99
Грановская Г.А. Совершенствование системы бюджетного управления ОАО «РЖД»	101
Гречко А.В. Теоретичні аспекти забезпечення економічної безпеки в галузі залізничного транспорту	103

Гудкова В.П. Маркетингова діяльність підприємств пасажирського транспорту	106
Дикань О.В. Підвищення конкурентоспроможності продукції на зовнішньоекономічному просторі.....	107
Карнов В.М. Порівняльний аналіз розбіжності продуктивності залізниць України	108
Карпунь О.В., Дубровська А.К. Оптимізація системи транспорту та дистрибуції в Україні	111
Колесникова Н.М. Теоретико-методичні основи організаційного розвитку підприємств залізничного транспорту	113
Коломійченко В.А. Вантажні перевезення як основа формування доходних надходжень залізниць України	114
Кондратюк М.В. Удосконалення управління інвестиційної діяльності підприємств залізничного транспорту України	115
Корінь М.В. Необхідність впровадження сервісної логістики на залізничному транспорті	116
Липатова О.В. Аналитическое обоснование применения и эффективности аутсорсинга	118
Ломинога І.В. Альтернативний механізм вирішення проблеми збитків від порушень безпеки на сортувальній гірці	121
Марченко О.І. Інноваційна активність підприємств в Україні	122
Марчук В.Є., Варивода К.К. Реінжиніринг логістичних бізнес-процесів як основа їхнього самовдосконалення	125
Мельник Т.С. Врахування впливу факторів мікро- і макросередовища при прогнозуванні основних показників діяльності пасажирського сектору залізничного транспорту	127
Горяинова Т.В., Михальченко А.А., Ходоскина О.А. Новые аспекты экономической оценки транспортной деятельности железных дорог	130
Пена Т.В. Вузлові проблеми територіальної організації транспортного комплексу країни	132
Пилипенко О.В. Управління тривалістю та ризиками інвестиційних проектів на залізничному транспорті України	135
Радзієвська С.О. економіка України в контексті глобальних тенденцій розвитку світу	137
Сначов М. П., Ломтева І. М., Рогожина І. О. Корпоративні облігації як джерело формування фінансових ресурсів залізничного публічного акціонерного товариства	141
Тимофєєва Т.О. Особливості економічної безпеки залізничного транспорту	144
Труханов Ю.П. Роль управління доходами, витратами та фінансовим результатом у підвищенні ефективності діяльності залізничного підприємства	146
Фищук І.М. Особливості операцій IPO у сфері залізничного транспорту на міжнародних фондових ринках	147
Христофор О.В. Застосування методу рейтингових оцінок для дослідження показників роботи залізниць України	149
Чорний В.В. Організаційний аспект забезпечення конкурентоспроможності залізниць на ринку транспортних послуг	152

Секция 3. Правовые основы развития и реформирования железнодорожного транспорта

<i>Александров О.В.</i> Деякі особливості договору щодо надання правових послуг	154
<i>Булгакова Ю.В.</i> Защита прав интеллектуальной собственности ПАО «УЗ» на рынках Европейского Союза	156
<i>Головкин Г.В.</i> Особливості формування органів акціонерного товариства...	158
<i>Медведев Є.П.</i> Проблемні аспекти правових особливостей функціонування транспортної системи	159
<i>Нечипоренко Н.С.</i> Правова природа договору перевезення вантажів залізничним транспортом в умовах реформування залізничної галузі	161

Секция 4. Корпоративные информационные системы управления на железнодорожном транспорте

<i>Асауленко І.О., Штомпель М.А.</i> Аналіз підходів до підвищення вірогідності передачі даних у інформаційній інфраструктурі залізничного транспорту	164
<i>Вертель В.В.</i> Формування інтегрованого інформаційного ланцюга у сфері обслуговування пасажирів залізницями	165
<i>Григорак М.Ю.</i> Електронний документообіг як спосіб інтеграції до світового транспортно-логістичного простору	167
<i>Григорак М.Ю., Семерягіна М.М., Кравчук Т.П.</i> Математичне моделювання процесів експрес-доставки товарів, проданих через інтернет	169
<i>Каменєв О.Ю.</i> Скорочення витрат на розроблення програмного забезпечення станційних мікропроцесорних систем керування	171
<i>Косолапов А.А.</i> Науковий підхід до створення інтелектуальних транспортних систем: теорія і практика	174
<i>Грисенко М., Крижановська Т.</i> Математична модель мережі транспортного елемента економіки	177
<i>Ніколайчук О.В., Скоробрещук С.Ю.</i> Дослідження та удосконалення алгоритмів обробки та аналізу зображень	179

Секция 5. Финансы железнодорожного транспорта

<i>Белінська М.Г.</i> Вплив валютного курсу на формування доходів залізниць від транзитних перевезень вантажів	181
<i>Гасєвська Л.М.</i> фінансове забезпечення інноваційної діяльності промислових підприємств	183
<i>Кравченко О.А.</i> Концептуальные основы формирования финансовой стратегии железнодорожного транспорта Украины.....	185
<i>Лук'янова О.М.</i> Фінансовий лізинг як найефективніша форма залучення інвестицій у залізничну галузь	188
<i>Пінчук С.С.</i> Щодо формування збалансованої системи показників оцінки ефективності функціонування залізниць	190
<i>Приймук С.М.</i> Фінансова система казенних залізниць (кінець XIX – початок XX ст.)	192
<i>Савіцька Г.П.</i> Оцінка рівня доходності вантажних залізничних перевезень з використанням таксономічного аналізу	193

Соколова Е.О. Застосування фінансового лізингу у фінансуванні оновлення необоротних активів в Україні	195
--	-----

Секция 6. Учет и аудит на железнодорожном транспорте

Корніленко М.С., Бобиль В.В. Удосконалення обліку депозитних операцій на основі ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»	198
Шатров С.Л. Формирование резервов по сомнительным долгам в системе железнодорожного транспорта	200

Секция 7. Организация и управление на железнодорожном транспорте

Брайковська А.М. Бенчмаркінг як передумова забезпечення конкурентоспроможності операторських компаній	203
Варадинова Ю. Конкурентные позиции портов балканского региона при импорте и экспорте для Болгарии	205
Власюк Т.А. Особенности применения swot-анализа для позиционирования возможностей железнодорожного транспорта при обслуживании пригородных пассажиров.....	208
Габа В.В., Грушевська Т.М., Костюшко В.П. Дослідження закономірностей пасажиропотоків на основі натурних спостережень	209
Габа В.В., Миронюк І.В. Транспортно-експедиторське обслуговування в системі розподілу товарів	211
Габа В.В., Родкевич О.Г. Математичні моделі транспортних подій і ризиків у процесах залізничних перевезень небезпечних вантажів	213
Герасименко П.В. Прогнозирование на основе регрессионных моделей производственно-экономической деятельности дистанции пути железной дороги	215
Глазкова А.С. Система транспортно-технологічної схеми	218
Грищенко С.Г. Направления и принципы модернизации тягового подвижного состава железных дорог Украины	220
Двуліт З.П. Впровадження системи екологічного керування для вирішення завдань охорони довкілля підприємствами залізничного транспорту	224
Дорошенко О.Ю. Дослід використання сучасних добавок у транспортному будівництві	226
Егоров О.И. Вероятностный подход идентификации поезда с использованием ТГНЛ и контрольного участка	228
Елагин Ю.В. Проблемы и подходы обновления пассажирского подвижного состава	230
Савенко В.Я., Жигайло О.В. Економічна оцінка фінансового забезпечення реформування системи державного управління мережею автомобільних доріг	232
Іванов В.Б., Косенко В.І., Приданніков Ю.О., Конопля О.В. Про досвід експлуатації в Україні силових модулів VOITH POWER PACK	232
Ільченко С.В. Визначення основних проблем функціонування транспортного комплексу України	233
Каличева Н.Є. Вплив міжнародних транспортних коридорів на функціонування вітчизняного транспортного сектору	236

Кириченко Г.І., Бердніченко Ю.А., Стрелко О.Г. Електронне оформлення вантажних перевезень на Україні.....	238
Кияшко В.Т. Доцільність і необхідність облаштування залізничних переїздів новими додатковими механізмами	241
Ковальов В.В. Розвиток корпоративної інформаційно-обчислювальної мережі передачі даних Південно-Західної залізниці	242
Козаченко Д.Н., Березовий Н.И., Вернигора Р.В. Проблемы допуска собственных локомотивов на магистральную железнодорожную инфраструктуру	243
Козодой Д.С., Сколота А.С. Експертне опитування, як засіб вдосконалення СУОП на залізничному транспорті	246
Кульбовський І.І. Моделі і механізми оперативного управління проектами в транспортному будівництві	248
Ланін П.В. Аналіз катастроф на залізничному транспорті в світі та Україні ..	248
Ломотько Д.В. Методологічний підхід до наукових досліджень в області удосконалення транспортних систем залізниць	251
Лучникова Т.П. Оцінка розвитку транзитних вантажних перевезень України в умовах економічної кризи	252
Малишко С.В., МIRONENKO В.К. Огляд зарубіжного досвіду комбінованих перевезень	254
Манівчук В.В. Планування, організація і управління обсягами надходження вантажних контейнерів, у залізнично-морському сполученні в умовах нестійкої економічної ситуації	255
Мірошниченко В.М., Недзельський Є.В. Інформаційна технологія імітаційного моделювання систем залізничного транспорту в середовищі ANYLOGIC	258
Олешко Т.І. Аналіз функціонування основних аеропортів України.....	261
Панченко С.В., Дейнека А.Г. Логистика в менеджменте перевозок на железнодорожном транспорте	263
Размов Тодор. Моделирование уровня инфраструктурных сборов при инвестициях в новый подвижной состав для перевозки контейнеров ..	266
Родіонов О.О. Аспекти впровадження нової техніки в локомотивному господарстві	269
Сіваконева Г.О. Пропозиції щодо організації пасажирських перевезень у безпересадковому сполученні	271
Сінгаєвська М.П. Розробка економіко-математичної моделі оптимізації реалізації планово-запобіжних ремонтно-колійних робіт	273
Славінська О.С., Авраменко Ю.В., Жигайло О.В., Савенко С.С. Оцінка витрат на екологічні заходи на автомобільних дорогах загального користування	275
Славінська О.С., Савенко С.С. Дослідження впливу процесів вологонакопичення на експлуатаційний стан автомобільної дороги	276
Таїрова Т.М., Биковський А.І. Шляхи підвищення комфортності залізничного транспорту	277
Талавіра Г.М. Вплив підшпальних порожнин на роботу колії в зонах примикання до залізничних мостів	279
Чернюк Л.Г. Транскордонне співробітництво в системі просторової організації економічної діяльності	280

Юденко Є.В. Процесно-орієнтована модель взаємодії підприємств в ланцюгах експрес-доставки вантажів	282
Якименко Н.В. Розвиток міжнародних транспортних коридорів в сучасних умовах	284

Секція 8. Менеджмент на залізничному транспорті

Бакаєв Л. О., Карась О.О. Управління ризиками на залізничному транспорті	287
Костюченко Л.В., Білан В.О. Підвищення ефективності управління експлуатаційним вагонним депо	289
Боровик Ю.Т. Механізм управління конкурентоспроможністю будівельних підприємств залізничного транспорту	291
Глушенко Т.М. Основні положення логістичного підходу в технології пасажирських залізничних перевезень	293
Гриценко Н.В. Атмосфера співпраці керівника і підлеглого.....	296
Грисюк Ю.С., Лабута А.В. Реалізація проектів реструктуризації підприємств транспорту як шлях підвищення якості обслуговування та безпеки пасажирів	298
Калініченко А.В. «Управління за цілями» як інноваційна модель мотивації персоналу	299
Компанієць В.В. Концептуальний підхід до оцінювання якості управління соціально-економічної системи залізничного транспорту	301
Костюченко Л.В. Концепція логістичного менеджменту в управлінні інтегрованою логістичною системою.....	303
Куделя В.І. Мотивація праці на підприємствах залізничного транспорту ..	306
Кузьменко А.В. Основні принципи маркетинг-логістичного підходу на залізничному транспорті	309
Кучерук Г.Ю. Управління інтелектуальною власністю на залізничному транспорті	310
Маковоз О.В. Значення бізнес-планування в розвитку підприємства	312
Марценюк Л.В. Щодо розвитку в'їзного туризму в Україні.....	313
Пічкур Т.В. Екологічний контроль і облік на транспорті	315
Плугина Ю.А. Современные методы профессионального развития руководителей высшего звена управления предприятиями железнодорожного транспорта.....	317
Полтавська О.С. Проблеми та пріоритети інноваційного розвитку залізничного транспорту України	319
Костюченко Л.В., Сутормін І.В. Оцінка діяльності Київського заводу галузевої служби будівельно-монтажних робіт і цивільних споруд	320
Сухорукова Т.Г., Шраменко О.В. Характеристика класифікаційних ознак транспортної логістики	322
Топоркова О.А., Желудович О.А. Логістичний підхід до управління матеріальними запасами.....	325
Чеховська М.М. Безпекові аспекти розвитку підприємств залізничного транспорту України.....	327
Ярош О.М. Працевлаштування та зайнятість молоді на підприємствах залізничного транспорту: сучасні тенденції, проблеми та шляхи їх вирішення....	328

были на накопление и потребление; 2) разработка инвестиционной стратегии отрасли, направленной на повышении привлекательности вложений в обновление необоротного капитала, а также снижении стоимости заёмных финансовых ресурсов.

УДК 656.025

*Лук'янова О.М., к.е.н., доцент кафедри «Менеджмент і адміністрування»,
УкрДАЗТ*

ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ ЯК НАЙЕФЕКТИВНІША ФОРМА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗАЛІЗНИЧНУ ГАЛУЗЬ

У поданому матеріалі розглянуті деякі шляхи фінансування програм оновлення та модернізації основних засобів залізниць України в умовах реформування залізничного транспорту та наголошено про ефективність застосування фінансового лізингу як однієї з форм інвестицій в залізничну галузь.

Успішний розвиток залізничної галузі багато в чому обумовлений її поточним технічним станом і фінансовим становищем. Фінансування, спрямоване на відтворення основних виробничих фондів інфраструктури та рухомого складу, дозволяє відповідати основним вимогам, пропонованим залізничному транспорту: стабільність, доступність, безпека, екологічність, якість послуг, що надаються. Незважаючи на те, що в спеціальній літературі та у періодичних виданнях постійно зачіпається безліч проблем, пов'язаних з незадовільним станом галузі, проте, однією з першочергових є високий ступінь зношення основних виробничих фондів, що потребують значних грошових ресурсів на їхнє поточне втримування та ремонт. Зношення основних виробничих фондів (ОВФ) складає майже 80%, що значною мірою може обумовити як втрату технологічної стабільності галузі, так і невиконання пропонованих до неї вимог. У цьому зв'язку неважко спрогнозувати, що без розробки й впровадження комплексної модернізації та відновлення основних фондів у недалекому майбутньому можливе падіння обсягів перевезень, зниження попиту й витиснення іншими конкурентами з ринку транспортних послуг. Отже, одним із ключових напрямків діяльності Укрзалізниці є активна реалізація стратегії інвестиційного росту.

Фінансування оновлення основних засобів є важливою ланкою процесу управління, і воно зводиться до трьох варіантів. Перший з них ґрунтується на тому, що весь обсяг оновлення цих активів фінансується за рахунок власного капіталу. Другий з них заснований на змішаному фінансуванні оновлення основних засобів за рахунок власного й довгострокового позикового капіталу. Третій варіант передбачає оновлення їх винятково за рахунок фінансового кредиту (наприклад, за рахунок фінансового лізингу).

Вибір відповідного варіанта фінансування оновлення основних засобів по підприємству в цілому здійснюється з врахуванням таких основних факторів:

— достатності власних фінансових ресурсів для забезпечення економічного розвитку підприємства у майбутньому періоді;

- вартості довгострокового фінансового кредиту порівняно з рівнем прибутку, що генерується тими основними засобами, які оновлюються;

- досягнутого співвідношення використання власного й позикового капіталу, що визначає рівень фінансової стійкості підприємства;

- доступності довгострокового фінансового кредиту для підприємства.

У процесі фінансування оновлення основних засобів одним з найскладніших завдань є вибір альтернативного варіанта – придбання цих активів у власність або їх оренда. У сучасних умовах орендні (лізингові) операції можуть здійснюватися підприємством у формі оперативної фінансової, зворотної й інших форм лізингу (оренди) необоротних активів.

Придбання рухомого складу за механізмом фінансового лізингу фахівці Укрзалізниці називають ефективною формою залучення капітальних інвестицій у галузь, потреба у яких перевищує наявні у галузі обігові кошти. Із використанням механізму фінансового лізингу у поточному році для підпорядкованих Укрзалізниці державних підприємств планувалось придбати 5 тис. піввагонів. Зокрема, з них 3 тис. одиниць для ДП «Укрспецвагон» (Українського державного центру з експлуатації спеціалізованих вагонів) та 2 тис. одиниць для ДП «Дарницький вагоноремонтний завод».

Договори з лізингодавцем на придбання вантажних піввагонів укладені терміном на 7 років з виплатою 11% річних. Загальна вартість предмета закупівлі включає в себе вартість предмета лізингу та суму витрат лізингодавця, пов'язаних з виконанням договорів лізингу. Для галузі найвигідніше було б здійснювати закупівлю рухомого складу за прямим договором поставки, тобто за власні кошти, але їх не вистачає – заявили у головному фінансово-економічному управлінні Укрзалізниці. Із отриманого галуззю доходу першочергово кошти спрямовуються на виплату зарплати працівникам – 36%, відрахувань до бюджету і цільових фондів – 24%, на заходи і забезпечення безпеки руху – 27%, таким чином на оновлення основних засобів залізниці України мають можливість спрямувати лише 8 – 10% власних коштів. Окрім того, не виконується ст.10 Закону України «Про залізничний транспорт» щодо придбання рухомого складу за кошти з держбюджету. Тому залізничники залучають інвестиції шляхом кредитування чи через механізм фінансового лізингу, – пояснюють у головному фінансовому управлінні Укрзалізниці. Спеціалісти Укрзалізниці називають фінансові умови лізингу більш стабільними, ніж умови кредитних договорів: протягом всього строку дії договору залишаються незмінними, на відміну від кредитного договору, де відсоткові ставки за кредит періодично змінюються, залежно від кон'юнктури ринку банківських послуг.

Механізм фінансового лізингу, на відміну від кредитування, не вимагає додаткового забезпечення (гарантій, застави майна тощо) з боку Укрзалізниці. Окрім цього, сьогодні банки не охоче видають довгострокові кредити, а за лізинговою схемою інвестиційні кошти залучаються на термін, який перевищує строк дії кредитних договорів. Це дозволяє зменшити розміри щорічних лізингових платежів порівняно із розрахунками за кредити. Фінансовий лізинг створює можливості для залучення інвестиційних коштів на більш тривалий строк, тобто строк дії договору лізингу, який, як правило, перевищує строк дії кредитних договорів, що дозволяє зменшити розміри щорічних лізингових платежів в порівнянні з аналогічними кредитними.

Для Укрзалізниці застосування механізму фінансового лізингу, порівняно з кредитуванням, має низку переваг. А саме:

- можливість сплати лізингових платежів у міру одержання доходів від робіт або послуг, які виконані за допомогою цих об'єктів лізингу;
- відсутність необхідності довготривалого фінансування виробництва об'єктів лізингу;
- не відбувається одноча-

сне вилучення обігових коштів у великих розмірах; – лізинг надає лізингоодержувачу більш вагомий правовий статус, ніж статус позичальника при одержанні кредитних ресурсів: лізинг не погіршує можливості Укрзалізниці щодо одержання додаткових кредитів та позик; – основні засоби, які передані у фінансовий лізинг, включаються до складу основних засобів лізингоодержувача, тобто він є їх балансоутримувачем.

Лізинг залізничного транспорту – це стандартна схема в світовій економіці, спеціально призначена для інвестування грошових коштів у розширення залізничних перевезень. Як умови лізингу передбачаються такі:

термін 3 – 7 років; перший платіж від 20%; дорожчання від 5,8% в рік; розстрочка платежів за такими витратами: страхування, реєстрація; страхування від 0,38 %.

Як можливі видів об'єкти лізингу можуть бути:

залізничні піввагони різних моделей; залізничні вагони-цистерни різних моделей; залізничні вагони-зерновози; тепловози різних моделей; електровози різних моделей.

Постачальниками об'єктів лізингу можуть бути всі заводи-виробники на Україні і СНД. Серед багатьох можливостей фінансування програми оновлення та поліпшення основних засобів залишається обрати найпривабливіші, із врахуванням сучасного стану українських залізниць – як технічного, так і економічного.

З кожним роком актуальність питань фінансування програм оновлення та модернізації основних засобів залізничного транспорту збільшується. Але пошук ефективних джерел фінансування залишається однією з основних проблем залізничного транспорту на сьогодні.

УДК 656.2:338.47

Пінчук С.С., доцент кафедри «Фінанси і кредит» Державного економіко-технологічного університету транспорту

ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОЇ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАЛІЗНИЦЬ

Розглянуто особливості та вимоги відбору показників для формування збалансованої системи показників оцінки ефективності функціонування залізниць країни.

Розроблена Р. Капланом і Д. Нортоном збалансована система показників (Balanced Scorecard) оцінки ефективності діяльності суб'єктів господарювання може вважатися універсальною, тому що її впровадження дозволило враховувати при здійсненні оцінки існуючі взаємозв'язки між стратегією підприємства, його завданнями й основними показниками, набула подальшого розвитку та відображення у таких широковідомих моделях як модель BSC Л. Мейсела, піраміда ефективності К. Макнейра, Р. Ланча, К. Кросса, модель EP2 М К. Адамса та П. Робертса, модель «стейкхолдерів», система селективних показників Ю. Вебера тощо. В кожній з цих моделей визначена певна сукупність факторів, які найбільш повно описують меха-

Научно-практическое издание

**ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И УПРАВЛЕНИЯ
НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ**

Материалы IX Международной
научно-практической конференции

ЭКУЖТ 2014

Начальник отдела *О. В. Емец*
Редактор *Н. В. Щербак*
Компьютерная верстка *В. А. Поличева*

Подписано к печати 25.12.2014. Формат 60х84/8.
Бумага – офсетная. Гарн. Таймс. Печать – на ризографе.
Усл.печ.л. 77,19. Уч.-изд.л. 23,93.
Тираж 250 экз. Зак. № 239/14.

Напечатано в Редакционно-издательском центре ГЭТУТ
Свидетельство о государственной регистрации
Серия ДК № 3079 от 27.12.2007.
03049, г. Киев-49, ул. Лукашевича, 19